

Motion till riksdagen

1989/90:U620

av Britta Sundin m.fl. (s)

Det nordiska gränsregionala samarbetet

Det gränsregionala samarbetet utgör en garanti för att det nordiska samarbetet inte begränsas till en angelägenhet för Nordiska Ministerrådets och huvudstädernas tjänstemannakårer.

Vid förarbetet av förslag till "Nordiskt samarbetsprogram för regionalpolitik 1990 – 1994" har vissa intressenter visat tendenser till att vilja dra in nordiska medel från detta praktiska samarbete för att i stället koncentrera dessa på centralt styrd utredningsverksamhet.

Det gränsregionala samarbetet har sedan slutet av 1970-talet byggts upp som en naturlig del av det nordiska samarbetet och utgör NÄRP:s (Nordiska ämbetsmannakommitten för regionalpolitik) redskap för praktisk nordism.

Verksamheten erhåller en liten del av den totala nordiska budgeten, på över 600 milj. danska kr. Denna del var 1989 cirka 19,2 milj. danska kr., som fördelades på de nio gränsregionala samarbetsregioner som täcker stora delar av potentialen med naturliga förutsättningar för gränsregionalt samarbete i Norden. Satsningarna med nordiska medel sker i kombination med regionala och lokala medel och resurser.

Genom det nordiska gränsregionala samarbetet kan Sveriges gränsregioner utveckla ett för dem värdefullt samarbete med grannregioner i de övriga nordiska länderna.

Samarbetet bidrar till den regionala utvecklingen i gränsregionerna.

Detta samarbete som startade under 1970-talet har utvecklats mycket och har under 1980-talet möjliggjort tillvaratagandet av en lång rad utvecklingspotentialer i regionerna.

De i samarbetet medverkande aktörerna – landstingen, länsstyrelserna, kommunerna, handelskamrarna, företagsorganisationerna m.fl. – upplever samarbetet som dynamiskt och synnerligen givande varför engagemanget bland aktörerna är mycket påtagligt.

Arbetet är konkret och praktiskt inriktat i form av 1–3-åriga projekt som efter behov tillförs verksamheten. Detta arbetssätt gör att verksamheten är i ständig utveckling samt att man genom den gemensamma projektverksamheten snabbt kan ta sig an nya utmaningar i enlighet med tidens krav och ändrade regionala förutsättningar.

Samarbetet sker genom regionalt förankrade utvecklingsprojekt inom näringsliv, kultur, utbildning, kommunikationer, turism samt offentlig servi-

ceutveckling, miljövård m.m. Verksamheten kännetecknas sedan länge av ett sektorsövergripande arbetssätt.

Mot. 1989/90
U620

Den nordiska finansieringen används inte för att finansiera institutioner i gränsregionerna. I de fall där enskilda projekt leder till grundandet av institutionell verksamhet finansieras denna med självgenererade regionala eller lokala medel.

Genom det nordiska gränsregionala samarbetet kan man tillvarata och utveckla samarbetsfördelar över ländernas nationsgränser. Därför utgör det nordiska samarbetet en naturlig utvecklingspotential för gränsregionerna.

De gränsregionala samarbetsområdena i Norden är:

- Nordkalotten (Sverige, Norge, Finland)
- Västnorden (Färöarna, Island, Grönland)
- Kvarkenområdet (Västerbottens län och Vasa län)
- Mittnorden (Jämtlands län, Västernorrlands län, Vasa län, Mellersta Finlands län, Sör-Trøndelag Fylke och Nord-Trøndelag Fylke)
- Skärgårdsområdet (Stockholms, Ålands och Åbolands skärgård)
- Bornholm, sydöstra Skåne
- Öresundsregionen
- Östfold, Bohuslän
- ARKO-området (Arvika, Kongsvinger)

Betydelsen av det gränsregionala samarbetets utveckling understryks också i det större perspektivet av att man nu inom EG fäster stor vikt vid lokal och regional självutveckling genom gränsregionalt samarbete. Därför satsar EG-länderna stora resurser på att understödja gränsregionala samarbetsområden inför 1990-talets utmaningar.

Grundandet av samarbetsorganisationen för Europas gränsregionala samarbetsområden (AGEG) "Arbeitsgemeinschaft Europäischer Grenzregion" har igångsatt en aktiv verksamhet som understryker gränsregionernas betydelse för utvecklingsprocessen i ett allt mer gränslöst Europa. Nordiska Ministerrådet har även för sina gränssamarbetsområdens skull löst behövliga deltagaravgifter i AGEG.

Det är viktigt att Nordens gränsregioner vars samarbete började redan för ett decennium sedan inte nu halkar efter i detta avseende.

För vår egen region, Mittnordenregionen, är betydelsen av det gränsregionala samarbetet mycket stor.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att den samnordiska satsningen på de etablerade gränsregionala samarbetsområdena i Norden skall fortsätta på minst nuvarande nivå,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av att ökningarna i de samnordiska budgetre-

surserna även skall användas till att utveckla det gränsregionala samarbetet i Norden.

Mot. 1989/90
U620

Stockholm den 24 januari 1990

Britta Sundin (s)

Rune Jonsson (s)

Marianne Stålberg (s)

